

Акиф ЧӘФӘРОВ

баш муәллим

АЗӘРБАЈЧАН КӘНД ТӘСӘРРҮФАТЫ КИТАБХАНА ШӘБӘКӘСИНИН ИНКИШАФЫ (1959-1974-чү илләр)

Кечмиш ССРИ-дә китабхана ишинин јенидән гурулмасында, о чүмлөдөн кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын фәалијјәтинин тәкмилләшдирилмәсиндә Сов.ИКП МК-нын "Өлкәдә китабхана ишинин вәзијјәти вә ону јахшылашдырмаг тәдбирләри һаггында" (22 сентјабр 1959-чу ил) гәрары тарихи рол ојнады. Гәрарда китабхана гуручулуғу саһәсиндә газанылмыш наилијјәтләр гејд олунмагла бәрәбәр китабханаларын фәалијјәтинин о дөврүн вәзифәләринә чаваб вермәдији кәстәрилмишдир.

Әһалинин чох һиссәсинин китабхана хидмәти илә әһатә едилмәмәси, бир чох китабханаларын өз охучуларыны зәиф өјрәнмәси онларын ичтимаи-сијаси, елми-техники, кәнд тәсәррүфаты, тәбиәт елмләринә вә бәди и әдәбијјата олан сорғуларынын пис өдәнилмәси, китабхана фондларынын көһнәлмиш әдәбијјатла јүкләнмәси, охучуларынын истәһсалатын актуал проблемләринә даир јени әдәбијјатын чохуну китабханалардан ала билмәмәси гәрарда хүсуси гејд едилмишдир. Һәмчинин китабханаларын мадди-техники бавзаларынын вә китабханачы кадрларын сечилиб тәрбијә едилмәси ишинин зәиф олмасы кәстәрилмишдир.

Бу гәрар ичтимаијјәтин китабханалара гаршы дигтәтини даһа да артырды вә јерли партија, һәмкарлар вә тәсәррүфат органларыны идарә рәһбәрләри илә бирликдә китабханаларын фәалијјәтиндәки паралелчилијин вә диқәс нөгсанларын ләғв едилмәси ишинә чәлб етди.

О дөврүн характерик хүсусијјәтини китабхана ишинин әлағәләндирилмәси вә идарәләрарасы әлағәләрин мөһкәмләндирилмәси тәшкил едирди. Өлкәдә китабхана ишинә рәһбәрлијин мөһкәмләндирилмәси вә бүтүн идарәләрин китабханалары үзәриндә

дөвләт нәзарәтинин күчләндирилмәси үчүн 1960-чы илдә ССРИ Мәдәнијәт Назирлијинин нәздиндә Баш Китабхана Мүфәттишлији ярадылды. Буна бәнзәр бөлмәләр мүттәфиг республикаларын мәдәнијәт назирликләриндә дә тәшкил олуишу.

Елми вә хусуси китабханаларын фәалијјәтинин алағәләндирилмәси үчүн ССРИ Назирләр Совети Елм вә Техника Комитәсинин јанында Идарәләрарасы Китабхана Комиссијасы, али вә орта ихтисас мәктәпләри китабханаларына методики рәһбәрлик кәстәрмәк үчүн ССРИ Али вә Орта Ихтисас Тәһсили Назирлијинин елми-методики комиссијасы тәшкил едилмишдир.

Кәнд Тәсәррүфаты китабханаларына методик көмәклијин әсас формаларындан бири олан, онларын гаршысында дуран вачиб мәсәләләрин һәлиндә, истәһсалата фәал көмәклик кәстәрмәсиндә вә габагчыл иш тәчрүбәсинин јайылмасында бөјүк рол ојнајан, даими фәалијјәт кәстәрән методик семинарларын тәшкили мүһүм әһәмијјәт кәсб едирди. "Кәнд тәсәррүфаты китабханалары ишчиләринә көмәк" адлы методики вәсаитин, тәһлимати-методики мәктүб серијаларынын вә "Научные и технические библиотеки СССР" мәчмуәсинин 1961-чи илдән нәшрә башламасы китабхана ишинә даир 1959-чу ил гәрарынын мүддәаларына ујгун олмушдур. 60-чы илләр республикамызда китабхана ишинин һәртәрәfli инкишафы илә, о чүмләдән кәнд тәсәррүфаты китабхана шәбәкәсинин инкишафы илә характеризә едилер. Буну ашағыдакы чәдвәлдән дә көрмәк олар.

Чәдвәл 1.

	Китабханаларын ады	1969	1970	1971	1975							
1	РЕКТК	151	121562	28882	655	104534	150394	27070	633	131229	177464	1
2	ЕТИ-нин вә онларын фициал китабх.	105	213043	166244	1897	843907	381287	43223	2166	994711	424510	16
3	Тәчрүбә стансијалары вә мүәссисә китабханалары	10	44986	2835	575	104581	74821	2444	506	159731	77265	12
4	Кәнд тәсәррүфаты техникумларын китабханал.	16	180314	35258	7639	1138401	211572	76470	9122	116544	1215305	18
5	Чәми:	42	561905	256169	10766	2191423	818074	149207	12427	245111	894544	47
6	АКТИ-нин елми китабханасы	1	300000	75000	4500	350000	375000	100567	5000	800000	475567	1
7	АКТИ-нин елми китабханасы илә бирликдә	43	861905	333169	14266	2541423	119307	249774	17427	325111	1370111	48

Чәдвәл АКТЕ-нин һесабатлары әсасында тәртиб едилмишдир

1960-чы илдә республикамызда 132 адда 9 милјон 900 мин нүсхә китаб нәшр едилмишдир ки, бунун да чох аз бир гисми кәнд тәсәррүфаты әдәбијјаты иди.

1959-чу ил гәрарындан сонра китабхана ишинин көклү шәкилдә јенидән гурулмасы вә һәртәрәfli инкишаф етдирилмәси совет китабшүнаслығында јени бир мәрһәләни тәшкил едир. Мәһз бу сәбәбдән республика кәнд тәсәррүфаты мүтәхәссисләринә, елми ишчиләринә китабхана хидмәтинин тәшкилини кејфијјәт бахымындан һәмин дөврдән башламаг мәгсәдәујгун һесаб едилмишдир.

1953-чү илдә Республика Кәнд Тәсәррүфаты Назирлијинин тәшкили кәнд тәсәррүфатынын инкишафы үчүн әлверишли шәраит јаратды вә онун интенсив инкишафына мүсбәт тәһсир етди.

Тејд етмәк лазымдыр ки, 1970-чи илләрин орталарында республикамызда 1 милјон 172 мин тон тахыл, 598 мин тон памбыг, 935 мин тон үзүм, 872 мин тон тәрәвәз, 234 мин тон мејвә, 52 мин тон түгүн јарпағы, 17,7 мин тон јашыл чај јарпағы јығылмышдыр. Ичтимаи мал-гаранын вә гушларын сајы хејли артмышдыр. һејвандарлыг мәһсуллары истәһсалы хејли чохалмышдыр вә бу мәһсулларын дөвләтә сатылмасына даир планлар вә өдәмәләр уғурла јеринә јетирилмишдир. Кәнд тәсәррүфатынын үмуми мәһсулунын һәчми тәғрибән 2 милјард манатлыг олмушдур ки, бу да орта һесабла доғузунчу бешилликдән 44% чохдур. Бу једдинчи бешилијин орта иллик кәстәрчиләриндән 2,5 дәфә вә сәккизинчи бешилијин орта иллик кәстәрчиләриндән тәғрибән 2 дәфә артыгдыр.

Халг тәсәррүфатынын бүтүн саһәләринин, о чүмләдән республикамызда кәнд тәсәррүфатынын интенсив инкишаф едиб мөһкәмләnmәси, бу саһәдә елмин, техниканын вә үмумијјәтлә республикамызда маарифин, мәдәнијјәтин инкишафына бөјүк тәһсир кәстәрмишдир. Кәнд тәсәррүфаты китабханалары өз ишини һәмишә кәнд тәсәррүфатынын гаршысында дуран инкишаф планларына ујгун турмуш вә һәмин планларын јеринә јетирилмәсиндә јахындан иштирак етмишдир. Социалист иғтисадийјатынын инкишафынын һәр бир дөврүндә вә мәрһәләсиндә кәнд тәсәррүфаты китабханалары өз фәалијјәтиндә мүхтәлиф форма вә методлардан кениш истифадә едәрәк кәнд зәһмәткешләринә, мүтәхәссисләрә һәмин вәзифәләрин мүвәффеқијјәтлә јеринә јетирилмәси ишинә көмәклик етмишләр.

Партијанын, дөвләтин гәрар вә кәстәрчиләринин һәјата кечирилмәсиндә, онларын зәһмәткешләрә чатдырылыб изаһ

едилмәсиндә, кәнд тәсәррүфаты әдәбијјатынын кениш тәблиғи сәһәсиндә кәнд тәсәррүфаты китабханалары бәјүк тәчрүбәјә маликдирләр.

Республика кәнд тәсәррүфаты китабханалары 50-чи илләрдин сонунда вә 60-чы илләрдә кәнд тәсәррүфатынын идарә олунамасынын структуру дәјишиб. Халг Тәсәррүфаты Шуралары (ХТШ) јарадылдығы вахт кәнд тәсәррүфатынын гаршысында дуран вәзифәләрлә әлағәдар олараг өз ишләрини јенидән, гурдулар. Бу илләрдә кәнд тәсәррүфатынын ајры-ајры сәһәләринин сүрәтлә инкишафы, јени комитәләрин, бирликләрин вә онларын елми мүәссисәләринин јаранмасына сәбәб олмушдур.

1959-чу илдә республикамызда биткичилијин мүһафизәси үзрә Азәрбајчан Елми Тәдгигат Биткиләри Мүһафизә Институту јарадылды (Кәнчә шәһәриндә). Бу институтун вә онун китабханасынын јаранмасы республикамызда биткичилијин вә онун мүһафизәсинин елми әсасларла әјрәнилмәсинин әсасыны гәјду. 1960-чы илдә Бақы шәһәриндә Азәрбајчан Елми-Тәдгигат Еррозия Секторунун, 1962-чи илдә Азәрбајчан Елми-Тәдгигат Кәнд Тәсәррүфаты Истеһсалынын Тәшкили вә Игтисадийјаты Институтунун, 1965-чи илдә Азәрбајчан Елми-Тәдгигат тәрәвәзчилик Институтунун, 1969-чу илдә Азәрбајчан Елми-Тәдгигат Јемчилик вә Чәмәнчилик Институтунун, 1961-чи илдә Азәрбајчан Елми-Тәдгигат Бајтарлыг Институтунун Нахчыван бајтарлыг тәчрүбә стансийасынын вә онларын китабханаларынын јаранмасы кәнд тәсәррүфатында јени сәһәләрин јаранмасына вә инкишафына сәбәб олмушдур. Гануна ујгун олараг јени сәһәләр јарандыгча орада чалышан мүтәхәссисләрин, елми ишчиләрин вә дикәр груп тәләбатчыларын елми кәнд тәсәррүфаты әдәбијјатына олан тәләбатларыны өдәмәк мәсәләси гаршыја чыхыр. Тәбии олараг һәмин мүәссисәләрин профилинә ујгун олараг кәнд тәсәррүфаты китабханалары тәшкил едилирди. Бу китабханалар тәшкил едиләркән биринчи нөвбәдә мүәссисәнин профили, онун охучу контингентинин тәркиби, мигдары вә јерләндији рајон нәзәрә алынырды. Белә ки, мүәссисәнин јерләндији әразидә техники, күтләви, һәмкарлар иттифатынын китабханалары нәзәрә алыныр вә мүәссисәдә јалпыз кәнд тәсәррүфаты китабханасы тәшкил едилирди.

Кечмиш ССРИ-дә кәнд тәсәррүфаты китабханалары спесифик хусусийәтләринә корә мүхтәлиф нөвләрә бөлүнмүшдү. Буларә мүәссисәләрин елми-тәдгигат институтларынын, тәчрүбә стансийаларынын вә дајаг базаларынын, тәдрис мүәссисәләринин вә

онларын мәркәзи кими Республика Елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасыны аид етмәк олар. Кәнд тәсәррүфаты системиндә там тәмсил олунамашдур ки, бурда һәмин сәһәдә вә онунла әлағәдар олан сәһәләрдә чалышан ишчиләрин китабхана-библиография хидмәти илә там әһатә олуңдуғуну көстәрир.

50-60-чы илләрдә кәнд тәсәррүфатынын мүхтәлиф сәһәләринин инкишаф едиб формалашмасы вә тәкмилләшмәси, онун игтисади инзибати-әрази вә рәһбәрлик чәһәтдән мүстәгил сәһәни тәшкил етмәси јени кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын јаранмасына сәбәб олдуғу кими, һәмин китабханаларын фондунун комплекләндирилмәсиндә, фәалијјәтиндә дә мүәјјән дәрәчәдә өзүнәмәхсуслуғ јаранмышдыр.

Республика кәнд тәсәррүфаты китабханалары 1959-1974-чү илләрдә һәм кәмијјәтчә артмыш, һәм дә кәјфијјәтчә хәјли дәрәчәдә инкишаф етмишдир, 1958-чи илдә республикамызда 37 кәнд тәсәррүфаты китабханасы олмушдур. 1959-чу ил тәрарындан сонра өлкәнин һәр јериндә олдуғу кими республикамызда да китабхана ишинин јахшылашдырылмасы үчүн, онун мадди-техники базасынын мөһкәмләндирилмәси үчүн көрүлмүш әмәли тәдбирләр нәтичәсиндә бүтүн сәһәләрдә китабхана иши чанланмаға башлады.

Тәрарда ирәли сүрүлән мәсәләләрлә әлағәдар олараг сонраки илләрдә республикамызын әлағәдар тәшкилатлары, о чүмләдән Кәнд Тәсәррүфаты Назирлијиндә хәјли иш көрмүшдүр. Чүнки, кәнд әһалисинә китабхана хидмәтини даһа да јахшылашдырмағ, китабханаларын фәалијјәтини күнүн тәләбләри сәвијјәсиндә турмағ иши тәрардан ирәли кәлән вәзифәләрин нә дәрәчәдә јеринә јетирилмәси илә сых сурәтдә әлағәдардыр.³

Китабхана ишини даһа да инкишаф етдирмәк мәҗсәдилә 1960-чы илдә Азәрбајчан ССР Мәдәнијјәт Назирлији нәздиндә китабхана шурасы јарадылыр. Бу шурә китабханаларын фәалијјәтини әлағәләндирмәкдә, китабхана гуручулуғунун актуал мәсәләләри илә мәшғул олмағда чох мүһүм рөл ојнады. Һәмин илдә рајон ичраијә комитәләри вә шәһәр советләри нәздиндә идарәләрарасы китабхана шуралары тәшкил едилди. Һәмчинин Республика Мәдәнијјәт Назирлијинин нәздиндә баш китабхана мүфәттишлији иши фәалијјәтә башлады.¹

Бундан әлавә мөвчуд китабхана шәбәкәсинин вәзијјәти нәзәрдән кечирилди, әһалинин китабхана хидмәти илә әһатә

едилмәсинә сә'ј көстәрилер, рајонларда, еләчә дә Бакыда республика әһәмийәтли мүшавирәләр (1960) тәшкил олунур. Республика китабхана ишчиләринин биринчи гурултајында (1962) бу мәсәлә бир даһа мүзакирә едилер, конкрет тәдбирләр мүәјјәнләшдирилер. Гурултајын илкин чағырышына гошулашлардан бири дә кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын ишчиләри олмушлар. Онлар "Китабханалардан һәр бир аиләнин истифадә етмәсинә наил олмаг" мүрачиәтинә әввәлчә тәк-тәк, сонра республиканын бүтүн китабханалары гошулдулар. Иши истигамәтләндирмәк мәгсәдилә М.Ф.Ахундов адына Азәрбајчан Дәвләт Китабханасы иш тәчрүбәсинә даир вәсаит чап едиб јерләрә көндәрди. Китабханашунаслыг нәзәри вә тәчрүби мәсәләләрин ишыландырылмасында 1960-чы илдән "Китабхана ишчисинә көмәк" мәчмуәси 1967-чи илдән рүблүк Мәдәни-маариф иши журналы да мүһүм рол ојнады. Азәрбајчан кәнд тәсәррүфаты китабханаларнын инкишафында мүсбәт ролу олан бу гәрардан сонра бир чох мүәссисәләрдә јени китабханалар тәшкил едилди вә онларын мадди-техники базасы даһа да мөһкәмләндирилди. Бунун нәтичәси олараг 1975-чи илдә китабхана шәбәкәси хејти бөјүмүш вә онларын сајы 48-ә чатмышдыр. Буну I№-ли чәд-вәлдән дә көрмәк олар.

Гејд етмәк лазымдыр ки, Сов.ИКП МК-нын 8 мај 1974-чү ил тарихли "Зәһмәткешләрин коммунист тәрбијәсиндә вә елмитехники тәрәттидә китабханаларын ролуну артырмаг һаггында" гәрарын өлкәмиздә, һабелә республикамызда китабхана ишинин, о чүмләдән кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын ишинин тәкмилләндирилмәмәсиндә вә инкишафында мүһүм рол ојнады. Белә ки, совет китабханаларынын әсас инкишаф истигамәтләрини мүәјјән едән бу тарихли гәрарла чагәдар олараг Азәрбајчан КП МК мүвафиг гәрар тәбул етди. Гәрардан ирәли кәлән вәзифәләрә ујгун олараг республика кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын ишини даһа сәмәрәли тәшкил етмәк үчүн Азәрбајчан ССР Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији 1974-чү илин 26 августунда "Азәрбајчан ССР Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији системийдә олан китабханаларын ишини јахшылашдырмаг һаггында" әмр верди. Бурада республика кәнд тәсәррүфаты мүтәхәссисләринә вә елми ишчиләрә китабхана хидмәтинин кејфијјәти јахшылашдырылмасынын конкрет јоллары көстәрилди вә мүһүм тәдбирләр планы мүәјјәнләндирилди. Буна мүвафиг олараг 1974-чү илин нојабрында Умумийәттифаг Кәнд Тәсәррүфаты ЕА-нын Мәркәзи Елми Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији Мәркәзи елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасы илә биркә тәшкил етдији Загәфғавија кәнд тәсәррүфаты

китабханалары ишчиләринин семинар мүшавирәси олду.

Өлкәмизин мүхтәлиф шәһәрләриндән кәлмиш 80-дән артыг нүмајәндәнин иштирак етдији бу тәдбирдә әсас мәгсәд Сов.ИКП МК-нын китабхана ишинә даир 8 мај 1974-чү ил тарихли гәрары илә әлағә-дар олараг кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын гаршысында дуран вәзифәләрин мүәјјәнләшдирилмәси иди.

Гејд етмәк лазымдыр ки, о вахт өлкәдә кәнд тәсәррүфаты китабханалары шәбәкәсини 1500-ә јахын китабхана бирләшдириләр вә онларын фондундан 1,5 милјон охучу истифадә едилди. Кәнд тәсәррүфаты саһәсиндә 40 минә јахын елми ишчи чагышырды ки, бунлардан 95-и академик, 98-и мүхбир үзв, 1,5 миндән чоху елмләр доктору, 20 минә јахын елмләр намизәдиди.¹

Бундан әлавә кәнд тәсәррүфаты али мәктәб китабханалары да јарым милјондан артыг тәләбәјә вә мүәллимә хидмәт көстәрилди. Умумийәтлә, кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын фонду 78 милјондан артыг әдәбијјат варды.⁵

IX бешиликдә Азәрбајчанда кәнд тәсәррүфаты саһәсиндә мүһүм наидлијјәтләрин газанылмасында республика кәнд тәсәррүфаты китабханалары да мүһүм рол ојнамыш, онларын шәбәкәси даһа да кеңишләнмишдир. Бәслә ки, һәммин бешиликдә кәнд тәсәррүфаты мүтәхәссисләринә вә елми ишчиләрә 48 кәнд тәсәррүфаты китабханасы хидмәт етмишдир. Бу китабханаларын фондунда 1.370 мин нүсхә әдәбијјат олмуш вә онлар 18 минә јахын охучуја хидмәт етмишдир. 1971-1975-чи илгәрдә охучулара 3 милјон 250 мин нүсхә әдәбијјат верилмишдир. Бу да әввәлки бешиликдә нисбәтән 710 мин нүсхә чох-лур. IX бешиликдә бу китабханаларын охучуларынын сајы 2.852 нәфәр артмышдыр.¹¹

Кәнд тәсәррүфаты китабханалары үзрә елми-методик мәркәз Республика Елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасыдыр. Бу китабхана Республика Кәнд Тәсәррүфаты Назирлији системийдә чатышан рәһбәр ишчиләрә, мүтәхәссисләрә, һәмчинин елми ишчиләрә, аспирантларә, истеһсалатда ишләјәнләрә, тәләбәләрә, мүәллимләрә вә бу саһә илә бағлы олан бәзи охучу гурушларына хидмәт көстәриләр. Китабхана харичи өлкәләрдән 32 адда кәнд тәсәррүфатына даир елми журналлар алыр вә бунларда дөрч едилән табачыл иш тәчрүбәләри, јениликләр тәрчүмә едиләрәк кәнд тәсәррүфаты мүтәхәссисләри вә елми ишчиләри арасында кеңин јайылар.

1971-чи илдә китабхананын фондунда 150394 нүсхә әдәбијјат

олмушдур. Һәм ин илдә китабханадан 911 нәфәр охучу истифадә етмишдир. Бунлардан 11 нәфәри елмләр доктору, 152 нәфәри елмләр намизәди, 380 нәфәри елми ишчи, 81 нәфәри исә тәләбәләр иди.

Бәһс едилән дөврдә китабханада үмуми китаб верилиши 43362 нүсхә олмушдур. Бунун 35786 нүсхәсини билаваситә кәнд тәсәррүфатынын аҗры-аҗры саһәләринә даир әдәбијјат тәшкил едирди. Һәм ин илдә китабханаја үмуми кәлиш 11650 нәфәр олмуш, бунун 320-си Азәрбајчан абонементинә, 6415-и исә рус абонементинә кәлмишдир. 11 Китабхананын хидмәт формаларындан бири дә гираәт салондур. РЕКТК-нын гираәт залында догузунчу бешиликдә елми ишчиләрә хидмәт иши даһа чох дигтәги чәлб едир. Белә ки, 1971-чи илдә гираәтханаја 4295 кәлиш олмушдур. Охучуларә 38089 нүсхә китаб вә китабча, 26069 нүсхә гәзет вә журнал верилмишдир. Китабхана охучу соргуларынын өдәнилмәсиндә КАА-дан да кениш истифадә етмишдир. Белә ки, әкәр 1971-чи илдә китабхананын КАА үзрә 37 абоненти олмушдурса, онлардан 460 сифариш гәбул едилмишдирсә, 1975-чи илдә КАА-дан 131 абонент истифадә етмиш вә онлардан 158 сифариш гәбул едилмишдир. Көрүндүјү кими догузунчу бешиликдә КАА-дан истифадә едәниләр тәгрибән 3 дәфә артмишдир.

Бәһс едилән дөврдә охучуларә верилән "јох" чавабларынын да сајы хејли азалмышдир. Белә ки, 1972-чи илдә верилән 65 сифаришдән јарысына "јох" чавабы верилдији һалда, 1973-чү илдә гәбул едилән 328 сифаришдән јалныз 71-нә "јох" чавабы верилмишдир. Бу да чәми 22,1% тәшкил едир. Ејни заманда Республика Елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасынын КАА васитәсилә ишинин сәмәрәли тәшкилиндә абонентләрин мәлүмат картотекасы мүһүм рол ојнајыр. Бу картотека 1975-чи илдән тәшкил олунмушдур.

Охучуларә хидмәт ишинин мүвәффәгијјәти һәмчинин китабхананын мәлүмат-библиографија апаратынын тәшкили илә дә бағлыдыр. Одур ки, РЕКТК IX бешиликдә мәлүмат-библиографија апаратыны даһа да тәкмилләшдирмиш вә охучуларә оператив мәлүмат хидмәтини лазыми сәвијјәдә һәјатә кечирмәјә чалышмышдир. Китабхана бу саһәдәки фәалијјәтини әсасән мәлүмат-библиографија шөбәси васитәсилә һәјатә кечирмишдир.

Нәгичә оларәг онунда гејд етмәк олар ки, 1959-1974-чү илтәрдә Республика кәнд тәсәррүфаты китабханалары ССРИ Назирләр Советинин гәрарына ујғун оларәг информасија органынын тәркиб һиссәси кими формалашараг јени инкишаф мәрһәләсинә гәдәм гејур-

ду. Мәһз бу дөврдән етибарән республика кәнд тәсәррүфаты китабханалары елми китабхана функцијасыны јеринә јетирмәјә баштадылар. Һәм ин функцијанын әсас мәзмуну истәһсалата информасија хидмәтинин тәшкилиндә кәнд тәсәррүфатын китабханаларынын тәсиринин артмасындан вә бу ишин билаваситә мүвәфиг информасија органы илә әлағәли шәкилдә һәјатә кечирилмәсиндән ибарәт иди. Тәдгиг етдијимиз дөвр әрзиндә кәнд тәсәррүфаты китабханаларынын гаршылығлы фәалијјәтинин тәмин олунмасында, онларын ишиндә габагчыг хидмәт формаларынын вә методларын кениш јайылмасында вә тәтбиг едилмәсиндә Республика Елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасынын ролу бөјүк олмушдур.

ӘДӘБИЈАТ

1. Атакишијев А.М. *ү чини шә чини шү ишчи. (1959-1965). иши.* - Б., 1970. - 12.
2. Бајрамов Д.Ә. *Китабханаларда кәнд тәсәррүфаты әдәбијјатынын тәблиги (Методик көстәришләр).* - Б., 1978, с.5.
3. Бәдәлов Е. *Инкишаф етмиш социализм дөврүндә Азәрбајчан ССР-дә кәнд әһалисинә китабхана хидмәти (1959-1970) тарих елмләри намизәди алимлик дәрәчәси алмаг үчүн тәгдим олунмуш диссертасија.* - Б., 1975, с.56.
4. *Бюллетень центральной научной сельскохозяйственной библиотеки.* - М., 1975. с.6.
5. Каратьгина Т.Ф. *Система специальных библиотек в СССР.* - М., 1978, с.65.
6. *Мәдәни-Маариф иши.* 1974, № 3, с.1.
7. *Руководящие материалы по библиотечному делу. Справочник.* - М., Книга, 1968, с.11-16.
8. *Сельскохозяйственные библиотеки Азербайджанской ССР. Справочник.* - Б., 1976, с. 3-19.
9. Хәләфов А. вә б. *Китабхана ишчисинин мәлүмат китабы.* / А.Хәләфов, Р.Казымов, Е.Бәдәлов. - Б., Азәрнәшр, 1986, с.85-86.
10. Хәләфов А.А. *Инкишаф етмиш социализм чәмијјәти шәраитиндә Азәрбајчанда китабхана иши. // Мүасир мәрһәләдә Азәрбајчанда Китабхана иши мәсәләләри: елми әсәрләрин тематик мәчмүәси.* - Б., 1981, с.6.
11. *Республика Елми Кәнд Тәсәррүфаты Китабханасынын тоғду һесабатлары.*